

ثبت نام داوطلبان برای مجلس یازدهم تمام شد، ترکیب کاندیدها چگونه است؟

چهره‌ها آمدند، ایده‌ها نه!

چه کسانی ثبت نام کرده‌اند

حوالی ساعت ۶ عصر روز گذشته، آمارهای ثبت نامی نشان می‌داد تعداد ثبت نام کنندگان در مجلس شورای اسلامی مرز ۱۴ هزار نفر را در نور دیده است، رقمی قابل توجه که حدود دوهزار نفر بیشتر از دور قبلی انتخابات یعنی سال ۹۴ و انتخابات مجلس دهم است. طبق آمار وزارت کشور، قریب به سه هزار تن از این افراد برای ورود به مجلس از حوزه انتخابیه تهران ثبت نام کرده‌اند و مابقی برای شهرهای دیگر هستند. آنچنان که سیداسماعیل موسوی گفته است، استان‌های تهران با ۳۱۳۸ نفر، اصفهان با ۱۰۹۹ نفر، خراسان رضوی با ۹۸۰ نفر، خوزستان با ۸۰۰ نفر و فارس با ۷۳۹ نفر به ترتیب بیشترین داوطلب را در سراسر کشور داشته‌اند. از این جمع حدود ۱۲ درصد رقمی نزدیک به ۱۷۰۰ نفر را نشان می‌دهد، از خانم‌ها هستند و ۸۸ درصد داوطلبان هم از آقایان.

در این میان مرور چهره‌هایی که طی روزهای گذشته برای ثبت نام در انتخابات اقدام کرده‌اند گویای این است که احزاب و گروه‌های مختلف با گرایش‌های متفاوت اعضای خود را به میدان رقابت فرستاده‌اند و هر کدام شان نمایندگانی را در میدان خواهند داشت.

اصولگرایان (شورای ائتلاف)

محمدباقر قالیباف شهردار اسبق تهران، سیدمصطفی میرسلیم رئیس شورای مرکزی حزب مؤتلفه، علیرضا زاکانی نماینده ادوار مجلس، حسین مظفر عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام، الیاس نادان نماینده مجالس هشتم و نهم، محسن بیرهادی سخنگوی شورای ائتلاف اصولگرایان، سیدمحمد حسینی وزیر ارشاد دولت دهم، غلامرضا مصباحی مقدم، عبدالحسین روح‌الامینی رئیس شورای مرکزی حزب توسعه و عدالت ایران اسلامی، محمد مهدی زاهدی، محمدرضا پورابراهیمی، سیدحسین نقوی حسینی، حمیدرضا حاجی بابایی و مهدی امیرآبادی فراهانی از نمایندگان مجلس دهم، زهره الهیان از نمایندگان ادوار مجلس و...

اصلاح طلبان

مجید انصاری معاون حقوقی اسبق رئیس جمهور، علی مطهری، الیاس حضرتی، ابراهیم میرزایی نیکو، علیرضا محبوب، علیرضا رحیمی، احمد مازنی، فریده اولادقباد، فاطمه سعیدی، طیبه سیاوشی، فاطمه ذوالقدر و سهیلا جلودارزاده از نمایندگان فعلی تهران در مجلس، احمد حکیمی پور، قدرت الله علیخانی، احمد نقیب‌زاده عضو شورای مرکزی حزب کارگزاران، علی صوفی دبیرکل حزب پیشروی اصلاحات، محمدعلی افشانی شهردار سابق تهران، محمدحسین مقیمی استاندار

مستقل

حسین راغفر اقتصاددان، رامین مهمانپرست سخنگوی اسبق وزارت امور خارجه، سیدمجید حسینی عضو هیات علمی علوم سیاسی دانشگاه تهران، سعید زیباکلام استاد دانشگاه تهران و غلامرضا خواجه‌سروی استاد دانشگاه علامه و...

نهضت آزادی

عماد بهاوار.

جای خالی ایده‌ها

تا اینجا کار همه چیز بر مدار سابق بوده. همان چهره‌ها، همان نوع سیاست‌ورزی، همان بگویم‌ها، همان جنس چانه‌زنی‌ها و... و انگارانه‌انگار امروز کشور در وضعیتی متفاوت از قبل قرار دارد و ذائقه جامعه هم متاثر از همین شرایط دستخوش تغییراتی شده است.

در شرایطی که از منتخبان اصلاح طلب و اصولگرا در دوره‌های پیشین عموماً آبی برای مردم گرم نشده و جامعه اعتماد خود را به این قبیل دسته‌بندی‌ها از دست رفته می‌بیند، کماکان محل اصلی بحث، بستن لیست‌های پروپیمان‌تر و پارکشی‌های مرسوم است؛ پارکشی‌هایی که نهایت سطح مناقشات در آنها، حضور این چهره یا آن یکی در فلان لیست و بهمان ائتلاف انتخاباتی است.

صف کشیدن چهره‌ها در حوزه‌های ثبت نام و ردیف شدن نام‌های آشنا و ناآشنای حزبی و گروهی در کنار هم در کنار فضا سازی‌های رسانه‌ای مورد انتظار، گویای همین واقعیت به نظر می‌رسد و حکایت از آن دارد که چیزی نسبت به قبیل عوض نشده است. رقابت‌ها در این مرحله البته محدود به وزن کشی‌های سیاسی میان گروه‌های مختلف نیست و به نظر می‌رسد فراتر از آن، دغدغه اصلی قاطبه سیاسیون هم اینک، رقابت‌های درون گروهی برای دست و پا کردن جایی مناسب برای خود در لیست‌های انتخاباتی باشد.

رقابت‌هایی بر سر گرفتن سهم بیشتر در لیست‌ها و ائتلاف‌های احتمالی و جایی گشاده‌تر روی کرسی‌های سبز بهارستان. در این میان اصلاح طلبان تلاش دارند ضمن ترمیم بدنه اجتماعی آسیب دیده به واسطه عملکرد دولت، در فاصله دو سال مانده به انتخابات ریاست جمهوری از چسبندگی خود به روحانی و مردانش بکاهند و ضمن مرزبندی با آنها، آینده سیاسی خود را نجات دهند؛ موضوعی که اقتضای آن پررنگ کردن مواضع انتقادی نسبت به دولت و تصمیمات آن بوده و عملکرد مجموعه نیروهای اصلاح طلب در هفته‌ها و ماه‌های اخیر نیز بیش از هر چیز تمرکز بر این استراتژی را نشان می‌دهد؛ استراتژی‌ای که حامیان دیروز روحانی، امروز نقدا درصدد پیر کردن سید رای خود با توسل به آن هستند.

رویکرد انتقادی در مواجهه با دولت در شرایط کنونی، البته اگر قرار بود به خودی خود و در خلأ هرگونه فعالیت‌های آجوبی آوردی داشته باشد، سید رای اصولگرایان را پروپیمان می‌کرد. انگاره‌ای که گویا خیلی جدی به باور زعمای جریان منتقد دولت تبدیل شده و بسیاری از آنها را از بابت پیروزی در انتخابات خاطر جمع کرده است. صرف نقد عملکرد دولت آن هم با دستانی خالی از ایده حکمرانی، نه آینده سیاسی اصلاح طلبان در مجلس

سازمان برنامه و بودجه. زریبافان رئیس سابق بنیاد شهید، عبدالرضا داوری مشاور رسانه‌ای محمود احمدی نژاد، شمس الدین حسینی وزیر اسبق اقتصاد. صادق خلیلیان وزیر جهاد کشاورزی دولت دهم، محمدناظمی اردکانی وزیر اسبق تعاون، سیدعلی نیکزاد وزیر راه دولت دهم، رضا تقی پور وزیر اسبق ارتباطات، محمدحسن طریقت‌مفرد وزیر بهداشت دولت دهم.

روزرای دولت دهم

زریبافان رئیس سابق بنیاد شهید، عبدالرضا داوری مشاور رسانه‌ای محمود احمدی نژاد، شمس الدین حسینی وزیر اسبق اقتصاد.

اصلاح طلبان را دیدگان

علی شکوری‌راد دبیرکل و آذر منصوری قائم مقام حزب اتحاد ملت، ابراهیم اصغرزاده دبیرکل انجمن اسلامی مهندسان، جواد امام مدیرعامل بنیاد باران، شهیندخت مولاوردی معاون سابق رئیس جمهور، محمود صادقی نماینده تهران در مجلس و حسین نقاشی عضو شورای مرکزی اتحاد ملت و...

ثبت نام انتخابات و انتظاری که برآورده نشد

ستادهای ثبت نام نکردند و قاعدتا در این مسیر هم مجلس آینده تفاوتی با مجالس گذشته نخواهد داشت و مردم بازهم باید شاهد حضور چهره‌های تکراری و عموماً بی‌خاصیتی باشند که عموماً از حضور در مجلس، نطق کردن‌های بی‌هدف و موافقت و مخالفت‌های بی‌علت را بلدند.

آخرین نکته اینکه این مدل ثبت نام و این ترکیب حاضران گویای این است که در بهترین حالت دوباره باید بنشینیم و قشری گرای و منطقه‌زدگی نمایندگان را نظاره کنیم و تا پایان مجلس یازدهم با دغدغه نگاه ملی، انتظار طرح‌های کلان برای حکمرانی بهتر را بکشیم. در این میان فاجعه ماجرا این است که تا امروز که ثبت نام‌ها به پایان رسیده و فقط ۷۵ روز تا انتخابات باقی مانده، هیچ گروه و دسته و حزبی برنامه کلان خود را برای مجلس آینده ارائه نکرده و این خود نشان می‌دهد هنوز جمع بندی‌ها نیمه کاره و درگیری‌های اصلی بر سر لیست بستن هاست و رفتارهای انفرادی غالب بر حرکت‌های جمعی و موثر است.

نکته آخر اینکه تنها کسی که میان ثبت نام کنندگان انتخابات از مدتی قبل به طرح ایده‌های خود پرداخت و هنگام ثبت نام نیز بیانیه‌ای منتشر کرد، محمد باقر قالیباف بود، کسی که از مدت‌ها قبل ایده مجلس نو را مطرح کرده بود، ساینی برای ثبت نام جوانان به راه انداخت و نهایتاً دیروز هم در ادامه همان حرف‌های قبلی راهی ستاد انتخابات شد و برای مجلس ثبت نام کرد. اما دربار او هم باید گفت با وجود اینکه وی دائماً از مجلس نو سخن گفته، اما هنوز ایده نهایی و مدونی از وی برای همان حکمرانی بهتر مبتنی بر مسائل و راهکارها دیده نشده است، چنانکه شهردار اسبق تهران در بیانیه انتخاباتی دیروز خود هم دلیل ورودش به میدان را این گونه توضیح می‌دهد: «تا سال ۱۴۰۰ یعنی یک سال و نیم آینده تصمیماتی ناپردانه از جنس ماجرای افزایش قیمت بنزین، اصلا دور از ذهن نیست و اینجا بود که به این جمع بندی رسیدم که باید مجلسی قوی و کارآمد تشکیل شود و تمام هم و غم خود را کنترل دولت و وادار کردن آن به کار و فعالیت در این یک سال و نیم باقی مانده از عمرش قرار دهد.»

نشندند برای بدنه حامی خود شفاف کنند که درمورد طرح‌ها و لویج مختلف چه نظری دارند و حتی با مشی گذشته خود در امور روزانه هم از حرکتی جدی بازمانند. ده‌ها طرح و لایحه در کمیسیون‌های مجلس خاک می‌خورند و برخی که می‌توانند از کمیسیون به صحن برسند، اگر قبل و بعد تصویب‌شان را مشاهده کنید، می‌بینید از اساس تغییر یافته‌اند و حتی گاهی هدف نهایی تغییر کرده، این مساله البته صرف نظر از دو مساله مهم دیگر است، یکی تضاد آنها با دیگر قوانین و دومی ضمانت اجرا.

با این توصیفات باید به یک سوال مهم جواب داد و آن اینکه با ورود این چنینی فعالان سیاسی و اجتماعی به عرصه انتخابات، آیا مردم می‌توانند شاهد یک مجلس متفاوت باشند یا خیر؟ برای پاسخ به این سوال باید مساله را بررسی کرد و از این دو مسیر به پاسخ نهایی رسید.

اول ثبت نام کنندگان و الگوی حضور آنها

ترکیب ثبت نام کنندگان در انتخابات از حوزه‌های مختلف انتخابیه که البته تمرکز ویژه آن در شهرهایی مثل تهران، قم، اصفهان، تبریز و مشهد بود نشان می‌داد هیچ تغییر عمده‌ای نسبت به ادوار گذشته رخ نداده است و همان چهره‌های تکراری احزاب و گروه‌های مختلف از اصولگرا تا اصلاح طلب که البته غالباً به ناکارآمدی هم شناخته می‌شوند و هر کدام شان در مقطعی نشان داده‌اند قدرت تغییر ندارند، وارد فرآیند انتخابات شده‌اند و به جز چند استثنا، تحولی در ثبت نام کنندگان شکل نگرفته است.

برای مثال نه اصلاح طلبان و نه اصولگرایان هیچ کدام شان به صورت هدفمند چهره‌های متخصص را که در حوزه‌هایی مختلف توانمندی‌های ویژه‌ای دارند به میدان رقابت نفرستادند و آنچنان که از ثبت نام‌ها برمی‌آید دوباره همان فعالان غالباً سیاسی که از قضا در همان حوزه فعالیت‌شان هم فاقد توانمندی ویژه‌ای هستند، قرار است دوباره به رقابت بپردازند. از سوی دیگر برای مثال هیچ کدام از گروه‌ها و طیف‌های سیاسی چهره‌های جوان خود را به صورت هدفمند راهی

دوم وضعیت فعلی و انتظار عمومی مردم

واضح است مردم از مدت‌ها پیش چالش‌های گسترش یافته‌ای را در زندگی و حیات روزمره خود می‌بینند و دغدغه رفع آنها هم باعث شده از سطوح متعالی زندگی بازمانند. وقتی مشکلات اقتصادی و معیشتی از تورم و گرانی افسارگسیخته گرفته تا تعطیلی پست‌سهرم کارخانه‌ها و کارگاه‌های تولیدی زندگی مردم را با چالش مواجه کرده و عرصه را روزانه بر آنها تنگ می‌کند، آنها دیگر نمی‌توانند سراغ نیازهای سطح بالای خود مانند فرآغ بال در امور اجتماعی و سیاسی بروند و مجبورند درگیر معیشت روزانه خود باشند. در سال‌های اخیر ناکارآمدی دولت که با شکست بجمام نهایی شده، در کنار مجلسی که تنها نظاره گر میدان تحولات بود، زمینه عبور مردم از احزاب و گروه‌های سیاسی را فراهم آورد و آنها را به جایی رساند که دغدغه‌هایشان را در ذیل کارآمدی ببینند و اعتراض‌هایشان هم ذیل همین مساله جمع بندی شود، مانند آنچه در ماجرای بنزین رخ داد. با توجه به همین مساله مردم این چند روز امید داشتند با تغییر و تحول در کنش‌ها، کسانی پا به میدان بگذارند که قبل از خودشان، ایده‌هایشان رسانه‌ای شود و توضیح دهند که برای مثال چه راهکاری برای کاهش فساد و افزایش شفافیت در سر دارند، چگونه می‌خواهند بر دولت نظارت کنند، چه فکری به حال تورم قوانین کرده‌اند، چگونه اصل انتخابات و برگزاری نامتناسب آن به ویژه درمورد انتخابات مجلس را می‌خواهند اصلاح کنند، چه جایگزین‌هایی برای مدل اجرای سیاست‌های کلان کشور از جمله اصل ۴۴ دارند، چه مواجهه‌ای می‌خواهند با مساله مسکن مردم و نابسامانی در این حوزه داشته باشند، چگونه می‌خواهند با کنواسیون‌های بین المللی و موافقت‌های بین دولتی مواجه شوند و ده‌ها و صدها مساله دیگری که هر کدام شان این روزها به مساله‌ای تبدیل شده که حل آن به تنهایی حتی از عهده یک دولت توانمند هم فراتر است. در قبال این دغدغه‌ها اما مردم هیچ چیز جدیدی ندیدند و هیچ پاسخی دریافت نکردند و به واقع امیدشان اگر افول نکرد، حداقل تقویت هم نشد، از این رولاجرم از همین امروز باید در فکر مساله مشارکت و محبوبیت احزاب و گروه‌ها هم بود و احتمالاً انتظار مجلسی منسجم را نکشید.